

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

IVT

Úprava fotografií

8. ročník

listopad, prosinec 2013

Autor: Mgr. Dana Kaprálová

*Zpracováno v rámci projektu „Krok za krokem na ZŠ Želatovská ve 21. století“
registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3443*

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Informace o projektu

Název projektu: Krok za krokem na ZŠ Želatovská ve 21. století

Registrační číslo: CZ.1.07/1.4.00/21.3443

Příjemce: Základní škola, Přerov, Želatovská 8

Anotace:

- Žáci se seznámí se základními pojmy počítačové grafiky, poznají rozdíly mezi rastrovou a vektorovou grafikou, naučí se konvertovat mezi různými grafickými formáty.
- Naučí se základům úpravy fotografií v grafickém programu.
- Naučí se vytvářet prezentace ve specializované počítačové aplikaci, kde uplatní vlastní aktivitu a kreativitu.

V ideálním případě by měly být fotografie pořizovány tak, aby dodatečná úprava nebyla vůbec nutná. Pokud však máte fotografii s neopakovatelným momentem a nepodařilo se Vám ji vyfotit právě nejlépe, pak vězte, že i ze špatné fotografie lze udělat dobrou a to pomocí různých úprav, retuší a grafického zpracování.

Většina výrobců dodává k zakoupenému fotoaparátu i nějaký základní software na prohlížení a drobné úpravy fotek, ale na trhu existuje celá řada velice solidních programů, které vám nabízejí nejrozmanitější možnosti úpravy fotografií.

Mezi nejkvalitnější programy pro úpravu fotografií patří Adobe Photoshop, dále třeba Photoshop Elements a mnoho dalších. Velmi dobrý je i editor GIMP, jehož hlavní výhodou je, že je zdarma ke stažení (pod licencí OpenSource projektu GNU).

Tyto a další programy vám umožní všechny možné úpravy fotek – přidávat text, ozdobné rámečky, vyrábět fotomontáže, měnit barvy na fotkách, upravit fotky tak, že budou vypadat jako malba, reliéf, lze vytvořit fotografii v retro stylu s patinou, fotky lze dále použít k výrobě různých pozvánek, oznámení, dokumentů atd.

Základní úpravy:

- otočení (rotace) obrázku - nejčastěji využijeme při otáčení na výšku komponovaných snímků. Můžeme také srovnat špatně (šikmo) nafocený obrázek otočením o libovolný úhel,
- zrcadlení (překlopení) obrázku - je jeho převrácení vodorovně, případně otočení o 180 stupňů. Pozor na obrázky obsahující text,
- oříznutí obrázku – pro výběr z fotografie. Oříznutí je silným nástrojem kompozice obrazu, umožní odstranit rušivé prvky okolo hlavního motivu.

Úpravy kvality:

- jas - zvýšení jasu zesvětlí obrázek, pozor ale na zcela bílá tzv. vypálená místa, hlavně u oblohy. Podobně při ubrání jasu pozor na plně černé plochy,
- kontrast - i zde je třeba hlídat vznik bílých a černých míst,
- gamma korekce – umožňuje celkové zesvětlení obrázku (gamma nad 1.00) nebo naopak jeho ztmavení (gamma pod 1.00).

Další úpravy:

- změna počtu bodů obrázku (změna velikosti) – většinou lze velký obrázek zmenšit, malý však téměř zvětšovat nelze. Při změně velikosti obrázku volte možnost „Zachovat poměr stran“, jinak dojde k deformaci obrázku,
- změna počtu barev (barevné hloubky) obrázku,
- doostření a rozostření obrázku - lehké doostření může vylepšit snímek, vytáhne ale také jeho zrno. Některé programy nabízejí funkce jako Zaostřit, Zaostřit více, Vytáhnout hrany, Vytáhnout detaily apod. Rozostření většinou není potřeba, ve spojení s výběry však mohou vzniknout zajímavé obrázky,
- úpravy barevného ladění obrázku – s touto funkcí pracujeme opatrně a pokud možno použijeme automatickou funkci vyvážení barev,
- převod barevné fotografie na černobílou, sépiové efekty,
- retuš červených očí,
- zkosení obrázku,
- deformace - mění kromě barev také tvar obrázku,

- text v obrázku – do obrázku můžeme vepsat různě formátovaný nebo ozdobný text. Většinou je vytvořen v nové vrstvě, nenaruší proto pozadí obrázku a s jeho vrstvou ho kdykoliv smažeme,
- rámeček okolo obrázku - okolo obrázku můžeme vytvořit rámeček, obvykle jsou k dispozici již připravené ozdobné rámečky, často formou klipartu.

Složitější úpravy:

- retuše a oživení starých fotografií,
- změna pozadí portrétů, oblohy,
- složité retuše a vymazávání objektů z fotografií,
- kolorování a změna barvy objektů,
- převedení snímku do retro stylu,
- žehlení pleti na portrétech,
- fotomontáže a grafické úpravy fotografií.

Základní pravidla pro bezpečné úpravy fotografií:

- nepracujte s originálem fotografie, ale vždy pouze s kopií !!!
- rozdělanou práci ukládejte v nativním formátu grafického editoru (v programu GIMP je to formát XCF), aby zůstaly zachovány vrstvy, masky, pomocné linky atd.,
- uložení fotografie do formátu JPG provedeme vždy až na konci její editace, neboť opětovné ukládání snímku do formátu JPG kazí kvalitu obrazu. Pokud je to možné, vyhněte se uložení do JPG úplně a raději zvolte pro zpracovanou fotografii formát TIF (pokud to minilab, kde budete fotografie tisknout, akceptuje),
- zálohujte nejen původní snímky, ale také jejich upravené verze. Nepřijdete tak o práci při dalších úpravách.

Poznámka: Úprava fotografií, včetně rozšiřujících cvičení je podrobněji popsána v praktickém modulu Základy grafiky a prezentace.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

- Počítačová grafika pro úplné začátečníky, Pavel Roubal, Computer Press, 2002
- Moduly pro výuku VOŠ a SPŠ Šumperk: SPŠ-MMA-2-1, Martin Poláček, 2006 a VOŠ-DAF-3-1, Dalibor Vrba, 1998
- Česká i anglická Wikipedia - otevřená encyklopedie, dostupná na adrese <http://cs.wikipedia.org> a <http://en.wikipedia.org>
- Materiály ke studiu, dostupné na <https://akela.mendelu.cz/~rybicka>, především <https://akela.mendelu.cz/~rybicka/prez/ie1/grafika.ppt>.
- Články na <http://www.root.cz>, <http://www.grafika.cz> a <http://www.microsoft.com/business/smb/cs-cz/articles/office>
- <http://www.uspesnaprezentace.cz/>
- <http://www.mikrofotobanky.cz/2007040001-uprava-fotografii-v-gimpu-ke-stazeni-zdarma-zaklady.html>
- <http://www.megapixel.cz/retusovani-a-uprava-fotografii>